

Informace – studijní pobyt ve Vídni a okolí

Na podzim roku 2010 jsem navštívila ve třetím říjnovém týdnu Vídeň a některé knihovny Dolního Rakouska v rakouském týdnu knihoven „Oesterreich liest –Treffpunkt Bibliothek“. Od 18. do 24. října probíhal v rakouských knihovnách již 10.ročník čtení a setkávání v knihovnách. Přirovnala bych aktivitu k Týdnu knihoven v českých poměrech. Více byla zřetelná společná propagace akce, jednotný vzhled propagačních panelů, s nimiž jsem se setkala jak ve Vídni, tak v menších obcích Dolnorakouska. Na první pohled mi bylo jasné, že se jedná o akci v rámci Oesterreich liest. Rovněž knihovníci v knihovnách v tomto týdnu propagovali akci i tím, že měli oblečena trička s propagačním logem...

Zpět k pondělí 18.října, kdy jsem nejdříve navštívila pracoviště BVOE (Buechereiverband Oesterreich, partner českého SKIPu) na Museumstrasse ve Vídni, kde jsem po milém přijetí a seznámení se s celotýdenním programem obdržela nezbytné pokyny, plánky, kontakty a vyrazila na první setkání v Kirchliches Bibliothekswerk (KiBi)ve Vídni. V Seilenstrasse sídlí pracoviště, které zpracovává knihy pro církevní knihovny, srovnala bych činnost s činnostmi regionálních oddělení pověřených knihoven s tím rozdílem, že knihy jsou určené farním knihovnicím ve vídeňské diecézi, provoz je rovněž financován církví, knihovníci si knihy přijíždí vybrat se svými batůžky, není zajišťován rozvoz. Zajímavé bylo zjištění, že v knižním fondu je vysoké procento cizojazyčných výtisků, ve výběru knih se viditelně odráží mnohonárodní složení rakouských uživatelů knihovních služeb. Milé bylo, že nechyběl v nabídce dětské literatury český „Krteček“, ani klasická díla české literatury zastoupená např. Karlem Čapkem.

Navečer jsme se s vedoucí KiBi paní Ingrid Kainzner přesunuly po hodinové jízdě rychlovlakem do Grossrussbachu, menší obce Dolního Rakouska. Seznámila jsem se s kolegyněmi, které vedou zdejší knihovnu, ta má své specifikum – již 20 let vlastní bibliobus, kterým každý týden objíždí usedlosti a menší obytná místa v širokém okolí a zajišťuje tak dostupnost knižní nabídky i v těch méně dostupných místech. Večer se v místním kulturním středisku, konalo autorské čtení, představení knihy známé rakouské publicistky Susanne Scholl, Russland mit und ohne Seele. Autorka žila dlouhá léta v Moskvě, své postřehy zachytila ve zmíněné knize. Postřeh – i přesto, že vstup nebyl volný, jak jsme většinou zvyklí u nás, sál byl zaplněn k prasknutí, živá byla i beseda po čtení, ta pokračovala i v předsálí po pozvání k malému občerstvení a ochutnávce místních produktů gastronomie.

V úterý 19. října jsem navštívila moderní městskou vídeňskou knihovnu Stadtbuecherei am Guertel, je rozsahem své činnosti srovnatelná s Městskou knihovnou v Praze, s níž má navázáno přátelství, Milé bylo setkání s kolegou, který v 90.letech zpracovával projekt v Praze a přitom se naučil obstojně česky (jeho slova), zejména na české koláče nezapomněl.

Knihovna na Urban-Loritz-Platz je mostem mezi historickým centrem Vídne a obytnou čtvrtí, tyčí se na náměstí jako most nad křižovatkou dopravních cest. Přímo z několika tras Ubahnu se výtahem dopravíte do knihovny. Její fond má 399 300 médií, z toho 315 600 je knih, v čítárnách nabízí 627 titulů periodik, 94 počítačových a 150 studijních míst, 40 audio a videosezení. Pod knihovnu spadají pobočky ve všech vídeňských částech. Všechny nové pobočky jsou budovány v rámci dopravních a nákupních center. Navštívila jsem pobočku na Philadelphiabruecke, přímo pod knihovnou pulzoval rušný všední den nákupního střediska, přesto knihovna byla klidná a přívětivá. Na této pobočce se intenzivně věnují práci a menšinami zejména dětem přistěhovalců snad ze všech koutů planety. Večer jsem zašla na pobočku v Zirkusgasse, která je umístěna v přízemí činžovního domu z 60. let minulého století. Tady byl večer věnován autorskému čtení jednoho ze zakladatelů „vídeňské sedmy“,

panu Friedrichu Achleitnerovi. Osmdesátiletý autor svými krátkými vtipnými povídkami, jimiž nastavuje zrcadlo i nešvarům dnešní společnosti, zpříjemnil večer mezi knihami všem přítomným.

Ve středu jsem si prohlédla se skupinou německých kolegů Národní knihovnu v Burghofu (Nationalbibliothek), včetně všech moderních vymožeností obsluhy a uchovávání fondu. Vše je automatizováno, včetně příjezdu vozíků a nákladem knih až ke konečnému uživateli. Přirovnala bych to se systémem nákladních důlních vozíků. Velkým zážitkem byla pro mě prohlídka Prunksaalu, historické části Národní knihovny, i proto, že mi informace předával bohemista dr. Lion v českém jazyce, milé překvapení.

Ve čtvrtek jsem vyjela z Vídně do Gaensendorfu. V tomto malém městečku mě čekalo překvapení v podobě moderní knihovny, která slouží již 10 let na hlavní třídě svým občanům. Byla vzorem a motivací při budování nové vídeňské městské knihovny Guertel. V Gaensendorfu zajišťují pro okolních 19 obcí zpracování knih, tak jako to známe u nás v rámci tvorby výměnného fondu. S paní ředitelkou jsme navštívily některé menší knihovny, které fungují jako naše neprofesionální knihovny v menších obcích, většinou jsou součástí obecních úřadů.

Po návratu do Gaensendorfu jsme se domluvily s kolegyněmi na možné spolupráci, vzájemná výměna zkušeností v rámci výměnných návštěv.

Tímto dnem můj poznávací pobyt v rakouských knihovnách skončil, plná informací a dojmů jsem se vrátila do volbami žijícího Hodonína.

Děkuji SKIPu, který mi pobyt umožnil, zprostředkoval, rovněž všem rakouským kolegům za vstřícnost a vlídné přijetí. Věřím, že navázané kontakty budou oboustranně dále využívány, vždyť Hodonín je kousek od Rakouska a do Gaensendorfu je to daleko jako do Brna.

Mgr. Hana Šimonová,
Regionální organizace SKIP Velká Morava,
Městská knihovna Hodonín